

50

**การศึกษาเปรียบเทียบการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา**

นางสาวธาริน รัตนโนชา

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2551

**A Comparative Study on Savings Behavior of Provincial Government officials and
Local Government officials in Amphoe Mueang Phangnga , Phangnga Province**

Miss Tharin Rattananocha

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics**

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการ
ส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดพังงา

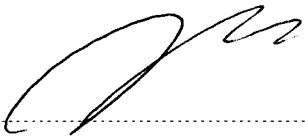
ชื่อและนามสกุล นางสาวธาริน รัตนโนชา

แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

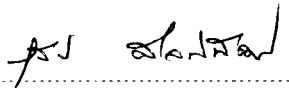
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โต้ะยามา

คณะกรรมการสอบการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โต้ะยามา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมบัติ พันธิศิษฏ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
คั่นคว่ำอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 6 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความเอื้อเฟื้อและความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต้ะยามา อาจารย์ประจำสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์สมบัติ พันธวิศิษฏ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากที่สุด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา การ และช่วยค้นคว้าหาเอกสารทางด้านเศรษฐศาสตร์ให้กับผู้ศึกษาอย่างดียิ่ง นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพังงาในการตอบแบบสอบถามให้กับผู้ศึกษาเพื่อทำการศึกษาในครั้งนี้

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณที่ได้รับความจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ให้แก่ บิดา มารดา เพื่อนร่วมงาน และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด รวมทั้งผู้มีพระคุณต่อการศึกษานี้ทุกท่าน

ความผิดพลาดอันพึงมีในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

ธาริน รัตนโนชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบการวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของการออม	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมของคลาสสิก	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมของเคนส์	15
ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภค	16
ทฤษฎีรายได้ถาวร	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมของโทบิน	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	32
4.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมอาการ	33
4.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	36
4.4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการออม	39
4.5 ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน	48
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
สรุปการศึกษา	55
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	67
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	ตารางแสดงโครงสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพังงา 5
ตารางที่ 4.1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 28
ตารางที่ 4.2	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ 29
ตารางที่ 4.3	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา 30
ตารางที่ 4.4	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุราชการ 31
ตารางที่ 4.5	ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน 32
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการออมจำแนกตาม ประเภทข้าราชการ 33
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการออมของข้าราชการ ส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน และเพื่อการยอมรับในสังคม 36
ตารางที่ 4.8	ปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ 39
ตารางที่ 4.9	ปัญหาและอุปสรรคการออมในการออมเงินกับ กบข. 40
ตารางที่ 4.10	ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน 41
ตารางที่ 4.11	ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต 42
ตารางที่ 4.12	ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อหลักทรัพย์ 43
ตารางที่ 4.13	ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อสลากออมสิน ธกส. 44
ตารางที่ 4.14	ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากแชร์ 45
ตารางที่ 4.15	ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านการซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ 46
ตารางที่ 4.16	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่ม ตัวอย่างจำแนกตามเพศ 48
ตารางที่ 4.17	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค จำแนกตามอายุ 51
ตารางที่ 4.18	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ข้าราชการส่วนภูมิภาค จำแนกตามระดับการศึกษา 52
ตารางที่ 4.19	ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค จำแนกตามอายุราชการ 53

ตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมกรอมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ข้าราชการส่วนภูมิภาค จำแนกตามรายได้ต่อเดือน 54

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพที่ 1.2 ประเด็นของการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออมและ ปัญหาและอุปสรรคในการออมข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ..	8
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิส่วนบุคคลและการออม	15
ภาพที่ 2.1 การบริโภคในวัฏจักรชีวิต	17

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เงินออมถือเป็นเงินทุนที่สำคัญต่อการลงทุนของประเทศ ซึ่งเป็นรากฐานและปัจจัยสำคัญที่กำหนดการลงทุนให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต สร้างเสถียรภาพและลดความผันผวนทางเศรษฐกิจได้ เนื่องจากการออมในระดับสูง ทำให้การลงทุนในประเทศไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก แม้เศรษฐกิจจะถดถอยก็สามารถพึ่งพาการออมในประเทศได้ ทำให้พัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง

เมื่อเปรียบเทียบการออมของประเทศไทยกับประเทศที่มีฐานะเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน โดยวัดจากสัดส่วนการออมของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Products หรือ GDP) เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินโดนีเซีย เม็กซิโก เป็นต้น พบว่าการออมของประเทศไทยอยู่ที่ระดับร้อยละ 31.6 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งสูงกว่าประเทศเหล่านี้ ยกเว้นมาเลเซีย ขณะที่เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ก็เป็นเรื่องที่น่าแปลกกว่าประเทศเหล่านี้มีอัตราการออมเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ที่ต่ำกว่าประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ บางประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุต่างๆ เช่น การที่ประเทศพัฒนาเหล่านี้มีการจัดเก็บภาษีในระดับที่สูงมากทำให้เงินได้สุทธิและเงินออมจึงต่ำลง อีกทั้งระบบสวัสดิการที่ดีทำให้ประชาชนเล็งเห็นถึงสวัสดิการที่รัฐบาลจะดูแลเมื่อยามชราภาพในอนาคต จึงไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการออมเมื่อเทียบกับประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งมีระบบสวัสดิการที่ยังไม่เด่นชัดและมั่นคงเพียงพอ ประชาชนจึงเล็งเห็นความสำคัญของการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายและดูแลตนเองเมื่อยามชรา ประกอบกับประเทศพัฒนาแล้วสามารถเข้าถึงแหล่งเงินได้ง่ายโดยต้องการใช้เมื่อไหร่ก็สามารถใช้ได้รวดเร็ว ทันใจ ทำให้คนจึงไม่จำเป็นต้องออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน อีกทั้งประเทศเหล่านี้มีวัฒนธรรมการบริโภคนิยม จึงทำให้มีการออมเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศน้อยกว่าประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทย¹

¹ เก่งกิจ กิดดิเรียงลาภและวราวิทย์ เจริญเลิศ (2552) การสัมมนาเรื่องการสร้างสังคมสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิต 14 กุมภาพันธ์ 2552 ศูนย์เกษตรกรรมสารภี เชียงใหม่

อาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่สังคมไทยส่วนใหญ่มีค่านิยมในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีเกียรติ เป็นอาชีพของผู้มีการศึกษาสูง และสังคมไทยยังมีแนวความคิดว่าอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงและมีหลักประกันตลอดชีวิตการทำงาน ตลอดจนเป็นอาชีพที่มีสวัสดิการสิทธิประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ อีกทั้งเมื่อครบอายุราชการหรือเกษียณไปแล้วก็ยังได้รับประโยชน์ตอบแทนจากเงินบำเหน็จบำนาญจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ด้วย ซึ่งเดิมระบบบำเหน็จบำนาญ รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญให้ข้าราชการที่ลาออกหรือเกษียณอายุเป็นประจำทุกปี โดยไม่มีการกั้นเงินสำรองไว้ล่วงหน้า ทำให้ไม่สามารถวางแผนการคลังที่ดีได้ และจากการที่มีข้าราชการจำนวนหนึ่งซึ่งจะปลดเกษียณเพื่อรับบำนาญในเวลาใกล้เคียงกันมีจำนวนค่อนข้างสูง ตลอดจนบุคคลเหล่านี้มีอายุขัยที่ยาวนาน ระบบบำนาญข้าราชการจึงสร้างภาระแก่รัฐในอนาคตอย่างมาก จึงได้มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไว้เป็นหลักประกันแก่ข้าราชการว่าจะได้รับเงินบำนาญ ไม่ว่าจะในอนาคตฐานะการคลังของประเทศจะผันแปรไปอย่างไร อย่างไรก็ตามก็ยังคงต้องยอมรับว่า จากการที่รัฐได้มีการปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญดังกล่าว โดยมีการเปลี่ยนสูตรการคำนวณบำนาญใหม่นั้น มีข้าราชการส่วนหนึ่งที่ได้รับเงินบำนาญที่ลดลง ประกอบกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการในปัจจุบัน ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไป อาทิ สิทธิในการรักษาพยาบาล เดิมการเจ็บไข้ได้ป่วยก็มีสิทธิได้รับการรักษาเต็มที่ ทั้งตนเองและครอบครัว (บุคคลที่มีสิทธิ) แต่ขณะนี้ระบบการรักษาพยาบาลได้เปลี่ยนไป ค่ารักษาพยาบาลที่เบิกได้ทั้งหมด ก็สามารถเบิกได้เฉพาะบัญชียาหลักแห่งชาติเท่านั้น ส่วนยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ผู้ป่วยต้องจ่ายเองจากระบบสวัสดิการที่ยังไม่เด่นชัดและมั่นคงเพียงพอ ทำให้ข้าราชการหันไปออมในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น²

ในกรณีจังหวัดพังงา จังหวัดพังงา มีพื้นที่ประมาณ 4,170.855 ตร.กม. แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ 48 ตำบล 314 หมู่บ้าน มีประชากร 249,933 คน (พ.ศ. 2551) ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 59.94 คน/ตร.กม. อำเภอเมืองมีพื้นที่ 549.5 ตร.กม. ประชากรรวมทั้งสิ้น 39,269 คน มีความหนาแน่นของประชากร 71 คน/ตร. มีส่วนราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จำนวน 26 แห่ง ส่วนราชการส่วนภูมิภาคจำนวน 27 แห่ง และส่วนราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 แห่ง จากข้อมูลดังกล่าว เห็นได้ว่า พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองนั้น มีการกระจุกตัวของประชากรและส่วนราชการ

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products หรือ GPP) ของจังหวัดพังงาในพ.ศ. 2550 พบว่ามีโครงสร้างทางเศรษฐกิจซึ่งแยกตาม

² ผู้จัดการออนไลน์ (2550) “ข้าราชการชวย กรมบัญชีกลางเชือด 1 ก.ค.เบิกได้แค่ 80%ค่ารักษา” สืบค้นวันที่ 5 เมษายน 2552 จาก <http://www.manager.co.th>

กิจกรรมการผลิต 16 สาขา โดยภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 44.62 รองลงมาสาขาประมงร้อยละ 10.88 สาขาการขนส่ง ขยายปลีกร้อยละ 10.74 สาขาการศึกษาร้อยละ 5.04 สาขาอุตสาหกรรมร้อยละ 4.84 สาขาบริหารราชการฯร้อยละ 4.86 และอื่นๆร้อยละ 20.7 ซึ่งจะเห็นได้ว่าสาขาบริหารราชการฯ ซึ่งประกอบด้วย การบริหารราชการ เช่น การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การบริการชุมชน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ ประกอบด้วย องค์กร และสถาบันต่างๆ ในภาคราชการ อันได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม กอง หน่วยงานอิสระและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กิจกรรมการผลิตนี้มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจังหวัดเป็นลำดับที่ 6 จากกิจกรรมการผลิตทั้งหมด 16 สาขาการผลิต ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อจังหวัดพังงาก่อนข้างมาก

ตารางที่ 1.1 โครงสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพังงา (ร้อยละ)

สาขาการผลิต	โครงสร้างการผลิต ณ ราคาประจำปี	
	2549	2550
ภาคเกษตร	56.48	55.51
สาขาเกษตรกรรมฯ	45.66	44.62
สาขาประมง	10.82	10.88
ภาคนอกเกษตร	43.73	44.49
สาขาการขนส่งขยายปลีก	10.05	10.74
สาขาอุตสาหกรรม	4.45	4.84
สาขาบริหารราชการฯ	3.92	4.86
อื่นๆ	25.31	20.70
GPP	100.00	100.00

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดพังงา

นอกจากนี้จากการแบ่งการปกครองของประเทศไทย ตามพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 เป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากลักษณะการทำงานที่มีความใกล้เคียงกันระหว่างการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ รับมอบหมายภารกิจและอำนาจหน้าที่บางอย่างจากราชการส่วนกลางเพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นและ

ข้าราชการทั้งสองกลุ่มเป็นบุคคลที่มีรายได้ประจำอยู่ในพื้นที่และภาวะการณค่าครองชีพที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นเป็นที่น่าสนใจว่าพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการทั้งสองกลุ่ม รวมทั้งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม และปัญหาและอุปสรรคในการออมของข้าราชการจะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร การศึกษาครั้งนี้จึงทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม และปัญหาและอุปสรรคในการออมของข้าราชการทั่วภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา รวมทั้งประเด็นต่างๆดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกัน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

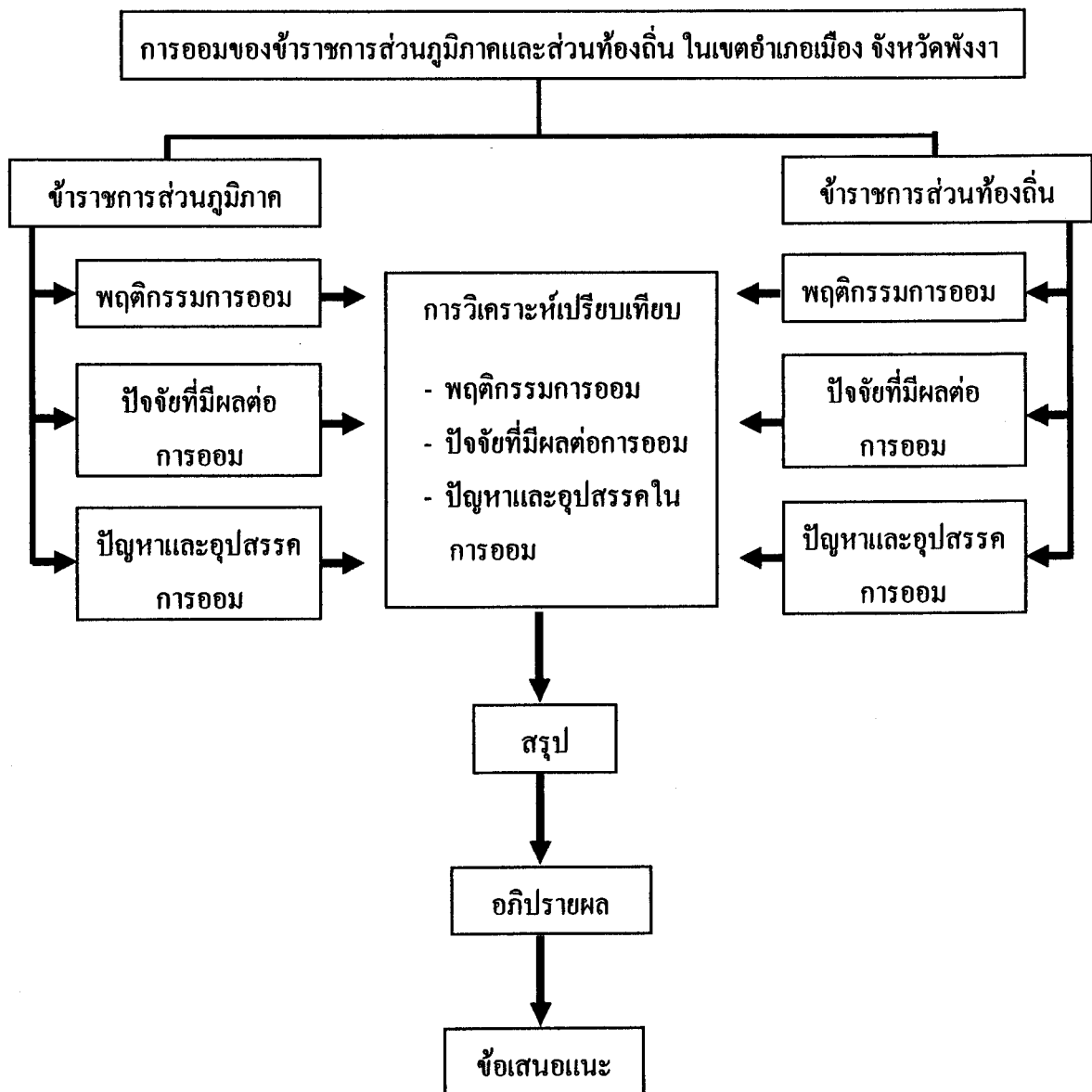
1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

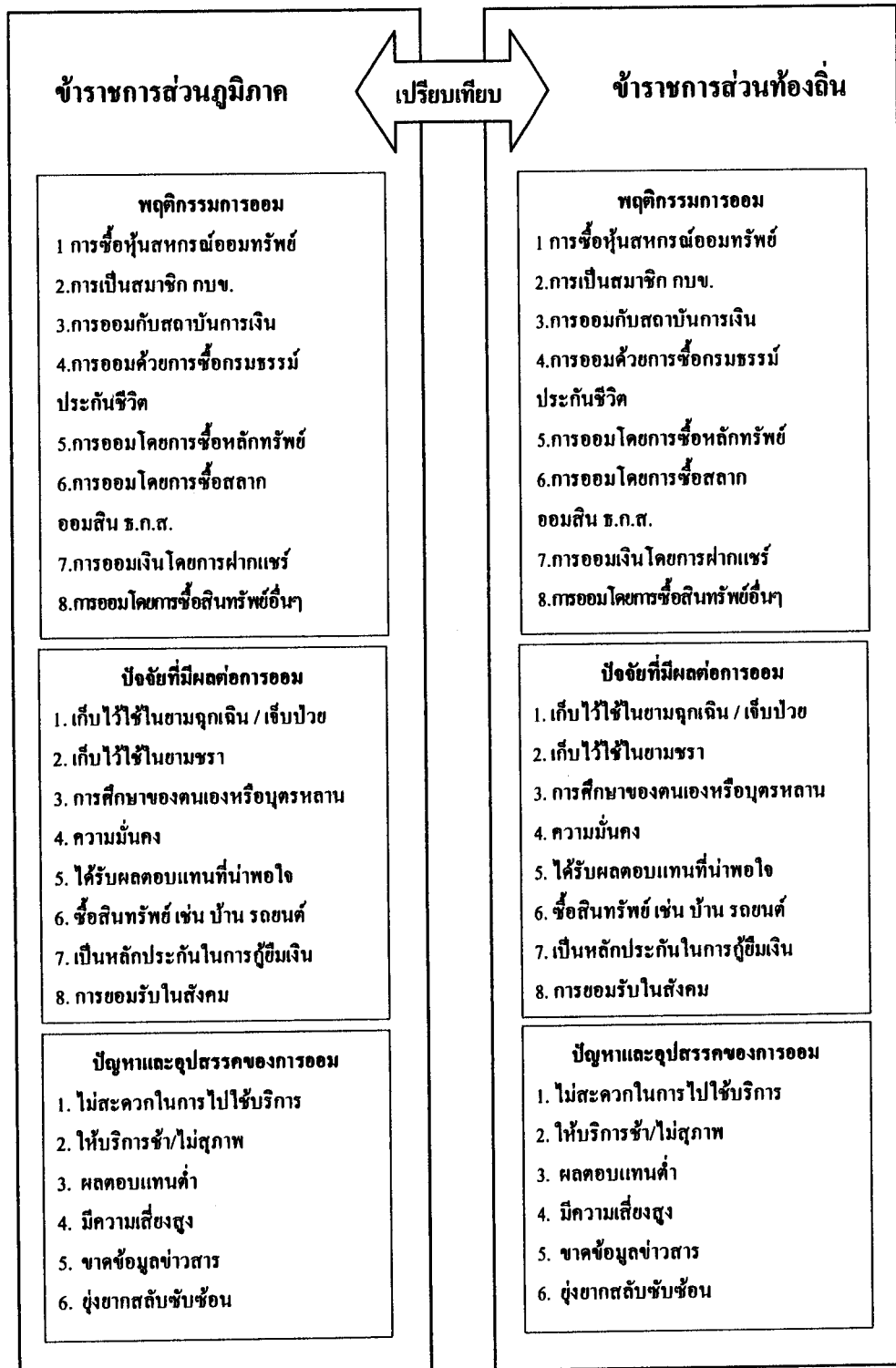
1.2.4 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม ปัญหาและอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา มีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.2 ประเด็นของการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และปัญหาและอุปสรรคในการออมข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา หาราชการ และรายได้ของข้าราชการที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวกับการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน/เจ็บป่วย การออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา เพื่อการศึกษาของตนเองหรือนุทรหลาน เพื่อความมั่นคง การได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ เพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์ เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน และการออมเพื่อการยอมรับในสังคม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการออมในการออม

3. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย การออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ ออมทรัพย์การเป็นสมาชิก กบข. การออมกับสถาบันการเงิน การออมด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต การออมโดยการซื้อหลักทรัพย์ การออมโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. การออมเงินโดยการฝากแซร์ การออมโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละปัญหาและอุปสรรคในการออม

4. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการออม ประกอบด้วย ไม่สะดวกในการไปใช้บริการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ผลตอบแทนต่ำ มีความเสี่ยงสูง ขาดข้อมูลข่าวสาร และยุ่งยาก สลับซับซ้อน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

5. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีผลต่อการออม พฤติกรรมการออม ของข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น

6. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติอนุมาน โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (One-way Anova) และทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมกับปัจจัยส่วนบุคคลของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าทีและเอฟ (T-test and F-test) แล้วเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือ ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค

1.4.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

1.4.3 พฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคแตกต่างจากพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพังงา โดยมุ่งเน้นเฉพาะข้าราชการพลเรือนที่สังกัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค (ไม่รวมข้าราชการครู และข้าราชการตำรวจ) ทั้งหมดจำนวน 25 แห่ง และข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมดจำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 1 แห่ง เทศบาล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 7 แห่ง โดยสำรวจข้าราชการระดับ 1 ถึง ระดับ 8

ทั้งนี้ช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ กุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2552

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ความหมายของคำต่างๆที่ใช้ มีดังนี้

1.6.1 การออม หมายถึง รายได้สุทธิส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคซึ่งอาจเก็บอยู่ใน 2 รูปแบบ คือ ถือไว้กับตนเพื่อใช้จ่ายประจำวันและเตรียมไว้สำหรับเหตุฉุกเฉินในภายหน้า และเงินที่นำไปลงทุนเสี่ยงหากำไรในหลายรูปแบบ เช่น การฝากธนาคาร เป็นต้น

1.6.2 พฤติกรรมการออม หมายถึง รูปแบบและลักษณะของการออม ได้แก่ ออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. ออมกับสถาบันการเงิน ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. ออมเงินโดยการฝากแชร์ ออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ)

1.6.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม หมายถึง เหตุผลในการออม ค่านิยม และความสะดวกในการออม ประกอบด้วย ออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เจ็บป่วย เพื่อเก็บไว้ใช้ใน

ยามชรา เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน เพื่อความมั่นคง การได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ เพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์ เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน และเพื่อการยอมรับในสังคม

1.6.4 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้

1.6.5 ข้าราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ข้าราชการที่สังกัดหน่วยงานของทางราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากส่วนกลางให้ไปปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศ และทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้แก่ ข้าราชการในระดับจังหวัดและอำเภอ

1.6.6 ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง ข้าราชการที่สังกัดหน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้คนในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาและให้บริการแก่คนในท้องถิ่นเอง ปัจจุบัน มี 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา การศึกษาระดับนี้หมายถึงข้าราชการที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด รวมเทศบาลเมืองพังงาและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพังงา

1.6.7 รายได้ประจำ หมายถึง ผลตอบแทนจากการผลิตสินค้าและบริการที่บุคคลได้รับในรูปของตัวเงิน เท่ากันทุกเดือน

1.6.8 รายได้พิเศษ หมายถึง ผลตอบแทนจากการผลิตสินค้าและบริการที่บุคคลได้รับในรูปของตัวเงิน ซึ่งนอกเหนือจากรายได้ประจำ

1.6.9 สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของสมาชิกในหน่วยงานเดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยการให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น และสิ้นปีมีเงินปันผลแก่สมาชิก ในที่นี้หมายถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ของข้าราชการ

1.6.10 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หมายถึง กองทุนที่เป็นสถาบันการออมที่เป็นหลักประกันให้แก่ข้าราชการในการจ่ายบำเหน็จบำนาญ และให้ผลประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการ โดยจะหักจากเงินเดือนร้อยละ 3 ของข้าราชการที่เป็นสมาชิกทุกเดือน จนกว่าข้าราชการจะเกษียณอายุราชการ ลาออกจากราชการ หรือเสียชีวิต

1.6.11 สถาบันการเงิน หมายถึง หน่วยงาน หรือองค์กรภายใต้การกำกับดูแลของทางการที่ฝากเงินจากประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ หรือหน่วยงานที่ให้กู้เงินแก่ประชาชน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ ในที่นี้หมายถึงธนาคารพาณิชย์

1.6.12 ออมโดยซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต หมายถึง การออมเงินพร้อมได้รับความคุ้มครองชีวิต

1.6.13 หลักทรัพย์ หมายถึง ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สิน เช่น ตัวเงินค้ำประกัน พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้ หน่วยลงทุน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุน.

1.6.14 สลากออมสิน ธ.ก.ส. หลักทรัพย์ที่ทางธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรออกเพื่อจำหน่าย เมื่อครบกำหนดอายุสามารถนำมาได้ถอนคืนได้และในแต่ละปีจะได้ผลตอบแทนในรูปแบบอัตราดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้นที่ซื้อครบและยังมีผลตอบแทนเป็นรางวัลเป็นรายงวด

1.6.15 การฝากแชร์ หมายถึง การระดมเงินออมและแข่งขันกันประมูลดอกเบี้ยผู้ลงทุนที่ให้ดอกเบี้ยสูงสุดจะได้รับเงินก่อนเวียนไปจนครบจำนวน

1.6.16 สินทรัพย์อื่นๆ หมายถึง สิ่งของเครื่องใช้ทั้งที่เคลื่อนที่ได้และเคลื่อนที่ไม่ได้ที่มีอายุการใช้งานเกิน 1 ปีขึ้นไป เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบพฤติกรรมกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม ปัญหาและอุปสรรคในการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

1.7.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบของพฤติกรรมกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม ปัญหาและอุปสรรคในการออม ระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

1.7.3 ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการออมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

1.7.4 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต้นสังกัดในการส่งเสริมการออมและจัดสวัสดิการให้แก่ข้าราชการต่อไป

1.7.5 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่สนใจใช้ประกอบการพิจารณาเสนอบริการให้แก่ข้าราชการต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา โดยศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

2.1.1 ความหมายของการออม

ความหมายของการออม (Saving) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

นันทวัน อินทรเสน (2521 : 1) กล่าวว่า การออม (Saving) คือ รายได้ส่วนที่เกินจากรายจ่าย ที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค นั่นคือการที่บุคคลใดไม่ได้นำเอารายได้ทั้งหมดไปใช้จ่ายบริโภคแต่กันเงินส่วนหนึ่งไว้ต่างหาก

แกรวี (Gravy) (สุริดา เทียนมนัส. 2538 : 16 ; อ้างอิงจาก Gravy. 1953) ให้ความหมายของการออมคร่าวๆไว้ว่า การออมคร่าวๆหมายถึง รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงซึ่งไม่ได้จ่ายออกไปเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคปัจจุบัน

คิลเลียน(Killien) (สุริดา เทียนมนัส. 2538 : 16 ; อ้างอิงจาก Killien. 1953) ให้ความหมายของการออมเป็น 2 ลักษณะ คือความหมายในทางพลวัต “การออมของคร่าวๆหมายถึง รายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน” ส่วนความหมายในทางสถิตย “การออมของคร่าวๆหมายถึง การเปลี่ยนแปลงความมั่งคั่งของคร่าวๆ” แบนนอค, แบกซ์เตอร์ และ รีส์ (สุริดา เทียนมนัส 2538 : 17 ; อ้างอิงจาก Bannock,Baxter; & Rees. 1977) อธิบายว่าการออมของคร่าวๆหมายถึง รายได้ส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค และชำระค่าภาษี รายได้ส่วนที่เหลือนี้ก็คือการออม ทั้งนี้การออมไม่จำเป็นต้องเป็นเงินออมที่อยู่ในบัญชีออมทรัพย์หรืออยู่ในรูปสินทรัพย์ใดๆ แต่จะเป็นการออมที่เป็นเงินฝากในบัญชีกระแสรายวันหรือเก็บใส่ไว้ในที่ใดที่หนึ่งก็ได้ เพียงแต่ให้เป็นรายได้ส่วนที่มีได้มีการใช้จ่ายเท่านั้นจากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถที่จะสรุปความหมายได้ว่า การออม หมายถึง การสละการบริโภคจากรายได้ปัจจุบันเพื่อการบริโภคในอนาคต เท่ากับว่าการออมนั้นมีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการนำเงินออมไปลงทุนเพื่อให้มีรายได้มากขึ้นในอนาคต ดังนั้นการออมส่วนบุคคลหรือการออมของคร่าวๆจึงเป็นการออมจากส่วนหนึ่ง

ของรายได้ ซึ่งผู้ออมยังไม่พอใจที่จะบริโภคสินค้าและบริการในระยะเวลาที่กำหนด หากแต่จะขยายระยะเวลานั้นออกไปจนกว่ารายรับจะมีส่วนสัมพันธ์กับการลงทุนจากรายได้นั้น

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการออม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการออมของคลาสสิก

แนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก เชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในภาวะดุลยภาพในระยะยาวถูกกำหนดโดยอุปทานของเงิน ได้แก่ อุปทานของเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทางตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอุปทานของเงินออมจะเพิ่มขึ้น และหากอัตราดอกเบี้ยลดลงอุปทานของเงินออมจะลดลงด้วย ดังนั้นความสัมพันธ์ของความมั่งคั่งของประชาชน จึงเป็นเครื่องมือกำหนดการออมที่แท้จริงและผลิตภาพของทุนเป็นเครื่องกำหนดการลงทุนที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจ

การออมแสดงถึงการละเว้นการบริโภคในปัจจุบันเพื่อที่จะได้มีความสามารถในอนาคต การออมแสดงถึงการเสียสละของผู้ออมที่จะไม่ทำการบริโภคในปัจจุบัน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่เป็นบวกจึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่สูงขึ้นก็เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น เส้นการออมที่แท้จริงจึงเป็นเส้นที่มีลักษณะที่ลาดชันจากซ้ายไปขวา และมีค่าความชันเป็นบวก แสดงว่าการออมที่แท้จริงผันแปรไปในทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ฟังก์ชันการออมตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิก แสดงได้ดังนี้

$$S = S(r)$$

โดยที่

S = การออมที่แท้จริง

R = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หรืออัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินหักด้วยอัตราเงินเฟ้อ

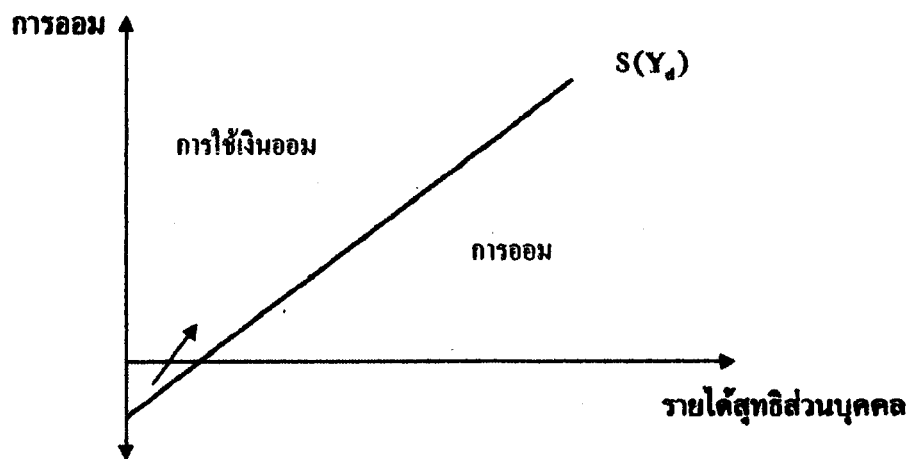
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมของเคนส์

แนวคิดของเคนส์เชื่อว่า รายได้จากครัวเรือนสามารถถูกจัดสรรใน 3 ทาง คือ จ่ายภาษี
บริโภค และการออม รายได้หลังหักภาษีเป็นรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (Disposable Income) ดังนี้

$$Y = S + C$$

โดยที่	Y	=	รายได้ที่เอาไปใช้จ่ายได้จริง
	S	=	การออม
	C	=	การบริโภค

John Maynard Keynes เห็นว่ารายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายได้จริง (disposable income หรือ Y_d) หรือรายได้ที่ครัวเรือนได้รับหลังหักด้วยภาษีเงินได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดการบริโภคและการออมที่แท้จริง (S) ส่วนปัจจัยอื่นๆ ถือเป็นตัวกำหนดทางอ้อม ดังนั้นฟังก์ชันการออมตามแบบจำลองของ Keynes เป็น ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิส่วนบุคคลและการออม

จากภาพที่ 3 ตามสมมติฐานของเคนส์ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคและรายได้ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ เนื่องจากบุคคลมีช่องทางการใช้จ่ายได้สองทาง คือ การบริโภค และการออม ความสัมพันธ์ระหว่าง

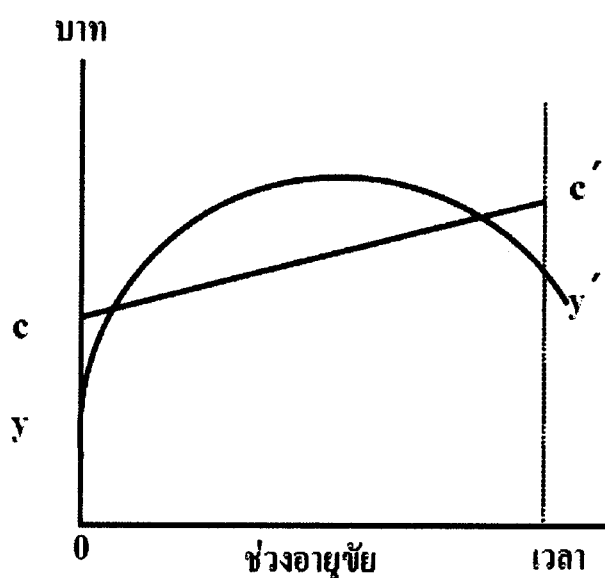
การออมกับรายได้ตามสมมติฐานของเคนส์มีสาระสำคัญคือ ณ ระดับรายได้ที่ต่ำมากๆ บุคคลจะใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่ารายได้ที่ได้รับในปัจจุบัน ซึ่งทำได้โดยการใช้จ่ายจากเงินออมที่เก็บสะสมในอดีตหรือโดยการกู้ยืม ดังนั้นเงินออมที่บุคคลมีอยู่จะลดลง (Dissaving) หรือการออมมีค่าเป็นลบ เมื่อระดับรายได้สูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของบุคคลจะเท่ากับรายได้ในงวดปัจจุบันพอดี ระดับรายได้ดังกล่าว คือระดับรายได้ที่เสมอตัวซึ่งการออมของบุคคลจะเท่ากับศูนย์ สำหรับระดับรายได้ที่สูง บุคคลจะใช้จ่ายในการบริโภคน้อยกว่ารายได้ในงวดปัจจุบัน ดังนั้นบุคคลจะมีการออมเกิดขึ้น (Saving) หรือการออมมีค่าเป็นบวก จากสมมติฐานดังกล่าว เส้นการออมจึงเป็นเส้นตัดแกนนอนที่ระดับรายได้หนึ่ง และมีลักษณะเป็นเส้นที่ลาดชันขึ้นจากซ้ายไปขวา ระดับรายได้ที่เส้นการออมตัดกับแกนนอนก็คือ ระดับรายได้เสมอตัว ซึ่งการออมเท่ากับศูนย์

ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภค (The Life Cycle Theory of Consumption)

ทฤษฎีนี้พัฒนาโดย ฟรังโก โมดิกเลียนี (Franco Modigliani) และลูกศิษย์ 2 คน คือ อัลเบิร์ต แอนดู (Albert Ando) และ ริชาร์ด บรัมเบอร์ก (Richard Brumberg) เริ่มต้นในปี ค.ศ. 1954 สมมติฐานของทฤษฎีนี้คือ ปัจเจกบุคคลจะวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาวเพื่อการจัดสรรการบริโภคของตัวเองในแนวทางที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตลอดช่วงชีวิตของเขา และการออมเกิดจากที่ปัจเจกบุคคลไม่บริโภคในปัจจุบันแต่เก็บไว้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการบริโภคในอนาคต ตามแนวคิดนี้ โครงสร้างอายุของประชากรเป็นตัวกำหนดที่สำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรมการบริโภคและการออม กล่าวคือ การบริโภคของบุคคลในขณะใดขณะหนึ่งไม่ได้ขึ้นกับเฉพาะรายได้ในขณะนั้นเท่านั้น แต่ขึ้นกับรายได้ตลอดช่วงชีวิตของเขา นั่นคือจะแบ่งการบริโภคแต่ละช่วงเวลาให้เท่า ๆ กันในช่วงชีวิตการทำงาน และออมส่วนหนึ่งเพื่อใช้บริโภคหลังอายุการทำงาน

หากจะพิจารณาการกระจายรายได้และปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต ที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่งๆ (ภาพที่ 2.2) จะเห็นได้ว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่ยังมีอายุน้อย จะมีระดับรายได้อยู่ในระดับที่ต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น จนเข้าสู่วัยสูงอายุ การกระจายรายได้ตลอดช่วงอายุขัยจึงมีลักษณะเป็นไปตามเส้น yy' ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะสูงขึ้นเป็นลำดับตามอายุขัยของผู้บริโภคตามเส้นการกระจายปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค cc' เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างเส้น yy' และ cc' จะพบว่าในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้สำหรับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ดังนั้น บุคคลจึงต้องประพาดตัวเป็นผู้ก่อหนี้

ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มมี รายได้เหลือใช้จ่าย จนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และเก็บเงินสะสมในช่วงปลายชีวิต นั่นคือ คนที่ทำงานตั้งแต่อายุน้อยหรืออยู่ในวัยสูงอายุจะมีค่าความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ยสูง (average propensity to consume หรือ APC) ขณะที่คนที่อยู่ในวัยกลางคนจะมีค่า APC ต่ำ ถ้าหากพิจารณาในแง่ของการตัดสินใจเพื่อการบริโภคของบุคคลการใช้จ่ายในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับมูลค่าปัจจุบันในงวด เวลานั้น ของกระแสรายได้ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งเป็นค่าที่สะท้อนถึงระดับราคา

ภาพที่ 2.2 การบริโภคในวัฏจักรชีวิต

การบริโภคชั่วชีวิตไม่ควรเกินรายได้ที่แสวงหามาได้ชั่วชีวิต ทั้งนี้ทุกคนควรมี การวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว โดยการจัดสรรการบริโภคชั่วชีวิตให้ดีที่สุด และมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาระดับการบริโภคให้คงที่ โดยการทำการออมในช่วงที่มีงานทำ มีรายได้ดี และนำเงินออมนั้นมาใช้ในช่วงที่มีรายได้ต่ำกว่าการบริโภค การบริโภคจึงขึ้นอยู่กับรายได้ชั่วชีวิตมากกว่ารายได้ปัจจุบัน

ทฤษฎีรายได้ถาวร (Permanent Income Theory)

ทฤษฎีนี้ถูกเสนอขึ้นครั้งแรกโดย มิลตัน ฟรีดแมน (Milton Friedman) ในผลงานวิจัยเรื่อง A Theory of Consumption Function เมื่อ ค.ศ. 1957 ฟรีดแมน เสนอแนวคิดที่ว่า การบริโภคในปัจจุบันไม่ได้ขึ้นกับรายได้ในปัจจุบันเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นกับรายได้ในอนาคตที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับอีกด้วย โดยเชื่อว่าครัวเรือนจะมีการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภคโดยอิงกับรายได้ในระยะยาว (long term income) ที่คาดว่าจะได้รับ และได้กำหนดรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (permanent income) และรายได้ชั่วคราว (transitory income) และกำหนดค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคออกเป็น 2 ส่วนเช่นกัน คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวร (permanent consumption) และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว (transitory consumption) โดยแสดงเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = Y_P + Y_T$$

$$C = C_P + C_T$$

เมื่อ Y คือ รายได้ที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลา ประกอบด้วย

Y_P คือ รายได้ถาวร (permanent income)

Y_T คือ รายได้ชั่วคราว (transitory income)

C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาหนึ่ง ประกอบด้วย

C_P คือ การบริโภคถาวร (permanent consumption)

C_T คือ การบริโภคชั่วคราว (transitory consumption)

ฟรีดแมน เชื่อว่ารายได้ชั่วคราว ซึ่งเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งอาจมีค่าเป็นได้ทั้งบวกหรือลบ แต่ในระยะยาวแล้วรายได้ก็จะพอดี ดังนั้นรายได้ในระยะยาว ที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งจึงมี เฉพาะรายได้ถาวรเท่านั้น และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงจึงมีเฉพาะค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรเท่านั้น ภายใต้ข้อสมมติที่ว่า รายได้ชั่วคราวไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ถาวร การบริโภคชั่วคราวไม่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคถาวรและรายได้ชั่วคราว กล่าวคือ เมื่อมีรายได้ผ่านมือโดยมิได้คาดหมายจำนวนหนึ่ง การบริโภคยังคงเดิมเพราะการบริโภคเปลี่ยนแปลงตามรายได้ถาวรเท่านั้น รายได้พิเศษจำนวนนี้จะถูกออมไว้ต่อมาเมื่อรายได้ถาวรลดลงการบริโภคไม่ลดแต่จะลดการออมที่เป็นปกติลงแทน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมของโทบิน

ความต้องการถือสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง (Liquidity Preference Theory) สำคัญ Liquidity Preference Theory ได้กล่าวถึง ระดับความเสี่ยง และระดับผลตอบแทนมีผลต่อการเลือกถือสินทรัพย์ โดยทฤษฎีดังกล่าว กล่าวว่าคนจะเลือกถือเงินสดและพันธบัตรพร้อมๆ กันมากกว่าที่จะถือเงินสดเพียงอย่างเดียวเนื่องจากต้องการกระจายความเสี่ยง หรือต้องการได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น จากสาระสำคัญดังกล่าวทำให้เราทราบว่า คนที่มีเงินออม จะแบ่งเงินออมที่มีอยู่เพื่อนำไปใช้ในการออมรูปแบบอื่นๆ เช่น ทองคำก็ได้ ถ้าหากการออมในรูปแบบดังกล่าวมีความเสี่ยงต่ำกว่า หรือได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549) ได้ศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ การทดสอบไคว์สแควร์และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาพบว่า

ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศแตกต่างกัน มีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

อายุของหัวหน้าครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนมีอายุแตกต่างกัน มีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

สถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนมีสถานภาพแตกต่างกัน มีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่ไม่แตกต่างกัน

ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

จำนวนสมาชิกในภาระฟุ้งฟิงของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในภาระฟุ้งฟิงแตกต่างกัน จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่แตกต่างกัน

รายได้ประจำของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน ในทิศทางบวก กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้ประจำของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น

รายได้อื่นๆ ของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้อื่นๆ จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้โดยครัวเรือนที่ไม่มีรายได้อื่นๆ จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนมากที่สุด

ปณิศา มนตรี (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) รวมทั้งใช้ข้อมูลทศนิยม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (Time - Series data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2546 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ (Econometric) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปร โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบการออมของครัวเรือนในปี พ.ศ. 2537 และ ปี พ.ศ.2546 ก็คือ ครัวเรือนจะฝากเงินกับสถาบันการเงินมากที่สุด โดยการฝากเงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากให้ผลตอบแทน ในรูปของอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร และไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การออมของครัวเรือนในประเทศไทย ได้แก่

รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงต่อหัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

สินทรัพย์สุทธิ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย

อัตรารอคอย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย อัตรารอคอยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการออมของภาคครัวเรือน

ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในประเทศปีที่ผ่านมา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย

ปัญหาและอุปสรรคของการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ครัวเรือนมีรายได้ต่ำ ทำให้การออมต่ำตามไปด้วย นโยบายอัตรารอคอยต่ำซึ่งเป็นผลตอบแทนจากการออมจำนวนสาขาของสถาบันการเงินในบางท้องถิ่นอาจจะมีไม่เพียงพออัตราการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มสูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาวะอัตราการพึ่งพิงสูง ซึ่งเป็นภาวะแก่ผู้มีเงินได้

ธำรงค์ศักดิ์ คิมงคล (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ผลการศึกษาพบว่า

ระดับชั้นยศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลารับราชการ และรายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมกรรมการออม ในขณะที่จำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมกรรมการออม ข้าราชการนิยมออมทรัพย์ด้วยการฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือเก็บไว้เป็นเงินสด โดยมีวัตถุประสงค์ เก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วยและยามฉุกเฉิน

ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการแจกแบบสอบถาม มาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธีไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า

วัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์ เพื่อเก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และเพื่อการศึกษาบุตร ตามลำดับ รูปแบบการออมทรัพย์และรูปแบบที่สนใจจะออมทรัพย์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ สนใจออมทรัพย์โดยรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทรัสต์ประกันชีวิต เงินฝากประจำ ตามลำดับ โดยเหตุผลที่สำคัญที่สุดได้แก่ ความมั่นคง สามารถเปลี่ยนเป็น

เงินสดได้ง่าย ให้ผลตอบแทนดี ตามลำดับ รูปแบบการออมทรัพย์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่สนใจ ได้แก่ การถือหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การซื้อตัวสัญญาใช้เงิน การผ่อนอสังหาริมทรัพย์โดยเหตุผลที่ไม่สนใจ คือ ความเสี่ยงสูง ไม่มีความรู้พอ และ ไม่มีความจำเป็น จากการทดสอบด้วย ไคสแควร์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส การมีบุตร ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพหลัก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ปัจจัยด้าน ระดับรายได้มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ อาชีพหลัก ตามลำดับ

พนารัตน์ วงศ์คุณาศานติ (2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนไทย โดยศึกษาเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลitudinal มีประเภทอนุกรมเวลาในช่วงปี 2527 ถึง 2539 และอาศัยวิธีการทางเศรษฐมิติเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการออมของครัวเรือน (Household Savings) ได้แก่ รายได้พึงใช้จ่ายของครัวเรือน (Disposable Personal Income) และอัตราการเปลี่ยนแปลงในรายได้พึงใช้จ่ายของครัวเรือน (Change in Disposable Personal Income) และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

อัตราดอกเบี้ย (Interest Rate) ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการออมของครัวเรือน ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

บุญเสริม หุตะแพทย์ (2538) ได้ทำการศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมบริการ ลักษณะการออมและผลของการออมในลักษณะต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า

การออมของบุคคลอาจจะกระทำได้หลายลักษณะ คือ ออมโดยเก็บเป็นเงินสดไว้กับตนเองและจะแบ่งเป็นส่วนๆ เพื่อนำไปฝากธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งการออมแต่ละลักษณะเกิดผลต่างกัน ดังนี้

- เก็บเงินสดไว้กับตนเอง ไม่ได้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น และเงินเสื่อมค่าลงอันจากการซื้อลงเรื่อยๆ เมื่อราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น

- ฝากเงินกับธนาคาร ได้เงินเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ย และขณะเดียวกันเงินก็เสื่อมค่าลงเมื่อราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น

- ชื่อทองคำ ไม่ได้คอกเบี้ย อาจได้เงินเพิ่มขึ้นอีก เมื่อราคาทองคำสูงขึ้น และอาจสูญเสียเงินไปส่วนหนึ่งเมื่อราคาทองคำลดลงหรือคาดว่าจะสามารถใช้แลกเปลี่ยนเป็นเงินได้ยามฉุกเฉิน

รูปแบบของการออม

จากความหมายของการออมนั้นมิได้หมายความถึงแต่รายได้ที่เป็นตัวเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่านั้น แต่รายได้ส่วนที่เหลือนั้นอาจจะเก็บออมในรูปแบบของทรัพย์สินต่างๆ ได้รูปแบบของการออมจะมีหลายประเภทดังนี้

- การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร ได้แก่ ที่ดิน อาคารและสิ่งก่อสร้างเพื่ออยู่อาศัย ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ การซื้อโลหะมีค่า และอัญมณี
- การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน อีกรูปแบบหนึ่งของการออมก็คือ การถือไว้เป็นทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets) โดยเหตุผลของการออมไว้ในรูปทรัพย์สินทางการเงินก็แตกต่างกันออกไป เช่น สภาพคล่องสูงเพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ให้ผลตอบแทน มีความเสี่ยงน้อย

อื่นๆ เช่นการลดลงของหนี้สิน อาจถือเป็นการออมได้อีกรูปแบบหนึ่ง โดยผู้ออมจะนำเงินไปจ่ายชำระหนี้ตัวเอง นอกจากนี้รายจ่ายเพื่อการซ่อมแซมรักษาทรัพย์สินก็น่าจะถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการออม เพราะค่าซ่อมแซมดังกล่าวจะต้องนำ มาจาก ส่วนหนึ่งของการออม

ปัจจัยที่กำหนดการออม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในระดับส่วนบุคคลนั้น จะมีปัจจัยทางสังคมเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยปัจจัยในทางสังคมที่เชื่อว่าอิทธิพลต่อการออม ได้แก่ จำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัว เป้าหมายการออม รสนิยมในการบริโภค อายุ การศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่อาศัย ความพร้อมของสถาบันการเงินที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อ จะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออมและการโฆษณาและสิ่งจูงใจ เป็นผลให้ผู้ออมตื่นตัว และมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาและสิ่งจูงใจ

วิลัดักษณ์ ไทยอุตสาห์และวลัยลักษณ์ อัคระนันท์ (2531) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศ โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 -2528

ผลการศึกษา พบว่า สาเหตุของการออม มีหลายประการ คือ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อใช้จ่ายในการซื้อที่อยู่อาศัย เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราเพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าถาวร เพื่อให้ได้มาสำหรับหลักประกันบางอย่าง เพื่อหาผลประโยชน์ เพื่อจัดตั้งหรือขยายงานธุรกิจ เพื่อใช้จ่ายในการซื้อเครื่องประดับ เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมทางด้านสังคม เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของบุตรหลาน และเพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นๆ เช่น ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการสมรส เพื่อการท่องเที่ยว

โสภณ โรจน์ธำรงค์ (2528) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่กำหนดหรืออธิบาย พฤติกรรมการออมของครัวเรือน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการแจกแบบสอบถาม และอาศัยการใช้ตารางสถิติเบื้องต้นมาช่วยในการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติประมาณค่าสมการการออมด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS)

ผลการศึกษาพบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีความสัมพันธ์ทางบวก จำนวนผู้พึ่งพิงเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทางลบ และทรัพย์สินสุทธิเป็นปัจจัยที่กำหนดการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบวก

2.3 สรุปทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออมจะเห็นได้ว่า

ทฤษฎีการออม คลาสสิกเสนอว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่สูงขึ้นเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น แนวคิดของเคนส์ รายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายได้จริงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดการบริโภคและการออมที่แท้จริง ก็คือ ณ ระดับรายได้ต่ำมาก ๆ บุคคลจะใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากกว่ารายได้ที่ได้รับในปัจจุบันทำให้การออมลดลง แต่ถ้ารายได้สูงบุคคลจะบริโภคน้อยกว่ารายได้ในงวดปัจจุบัน ทำให้เกิดการออมมากขึ้น และทฤษฎีของโทบิน เสนอว่าระดับความเสี่ยงและระดับผลตอบแทนมีผลต่อการเลือกถือสินทรัพย์ กล่าวคือ คนจะออมเพิ่มขึ้นถ้าความเสี่ยงในการออมนั้นต่ำ หรือได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องข้างต้น จะแบ่งการศึกษาเป็น 3 ส่วน คือ
 พฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ปัญหาและอุปสรรคในการออม ดังนี้

พฤติกรรมการออม งานวิจัยของโสภณ โรจน์ธำรงค์ (2528) ได้ศึกษาแนวคิด
 เกี่ยวกับการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมของครัวเรือนขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 7
 ประการ คือ สมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ ตัวแปรการพึ่งพิง สมมติฐานวัฏจักรชีวิต อาชีพ เขตชนบท
 และเขตเมือง ระดับการศึกษาและอื่นๆ อาทิ ค่านิยม ความสะดวกในการออม สิ่งจูงใจ
 สถานการณ์แวดล้อมที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม งานวิจัยของพนารัตน์ วงศ์คุณาสนติ (2540) ได้ศึกษา
 เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ผลต่อการออมของครัวเรือนไทย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อ
 การออมของครัวเรือน ได้แก่ รายได้พึงใช้จ่ายของครัวเรือน อัตราการเปลี่ยนแปลงในรายได้พึงใ
 ใช้จ่ายของครัวเรือน งานวิจัยของไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมในรายได้พึง
 ใช้จ่ายของครัวเรือน พบว่า วัตถุประสงค์ในการออม เพื่อเก็บไว้ใช้เวลาเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด
 รองลงมา เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และเพื่อการศึกษาของบุตร ตามลำดับ งานวิจัย
 ของวิไลลักษณ์ ไทยอุดมสาร, วลัยลักษณ์ อัดตะนันท์ (2531) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเร่งการออม
 ของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า สาเหตุของการออม คือ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ยามฉุกเฉิน
 เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ไว้ใช้จ่ายในการ
 ซื้อที่อยู่อาศัย เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชรา เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าถาวร เพื่อให้ได้มาสำหรับ
 หลักประกันบางอย่าง เพื่อหาผลประโยชน์ เพื่อจัดตั้งหรือขยายงานธุรกิจ เพื่อใช้จ่ายในการซื้อ
 เครื่องประดับ เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมทางด้านสังคม เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของบุตรหลาน และเพื่อ
 ไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นๆ เช่น ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการสมรส เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อทำบุญ ฯลฯ

ปัญหาและอุปสรรคในการออม งานวิจัยของปณิตา มนตรี (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี
 ผลกระทบต่อการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการออม
 ของภาคครัวเรือนในประเทศไทย คือ ครัวเรือนมีรายได้ต่ำทำให้การออมต่ำตามไปด้วย นโยบาย
 อัตราดอกเบี้ยต่ำซึ่งเป็นผลตอบแทนจากการออม จำนวนสาขาของสถาบันการเงินในบางท้องถิ่น
 อาจจะยังมีไม่เพียงพอ อัตราการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มสูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
 และประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาวะอัตราการพึ่งพิงสูง ซึ่งเป็นภาวะแก่ผู้มีเงินได้

การวิจัยครั้งนี้ได้นำข้อมูลสำคัญที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อพิจารณาหรือนำไปเป็นข้อมูลประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาออม พฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ปัญหาและอุปสรรคของการ และหาปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันกับพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน โดยทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออม นำมาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งจะศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการออมของข้าราชการ อำเภอเมือง จังหวัดพังงา เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดพังงา

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (population) ที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 368 คนซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดพังงา ประกอบด้วยข้าราชการพลเรือนที่สังกัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค (ไม่รวมข้าราชการครู และข้าราชการตำรวจ) ทั้งหมด 25 แห่ง จำนวน 257 คน และข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 10 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 1 แห่ง เทศบาล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วน ตำบล (อบต.) 7 แห่ง จำนวน 111 คน

3.1.2 ขนาดตัวอย่าง (sample size) ขนาดของตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษา จะคำนวณจากค่าเฉลี่ยของจำนวนประชากรข้าราชการพลเรือนที่สังกัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค (ไม่รวมข้าราชการครู และข้าราชการตำรวจ) ทั้งหมด 25 แห่ง และข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 10 แห่ง โดยสำรวจข้าราชการระดับ 1 ถึง ระดับ 8 และการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร ยามานะ (Yamane, 1970)

$$n = \frac{NZ^2/4}{NE^2+(Z^2/4)}$$

N = แทนขนาดประชากร

n = แทนขนาดตัวอย่าง

Z = ค่าระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้มีค่าเท่ากับ 95% หรือ Z = 1.96

E = แทนค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมให้เกิดได้โดยกำหนดให้ E = 0.05

1) ข้าราชการพลเรือนสังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค ระดับ 1 – 8 มีจำนวนทั้งหมด 773 คน เมื่อแทนค่าในสูตรดังกล่าว จะได้ขนาดตัวอย่างของข้าราชการที่จะทำการสำรวจในครั้งนี้ คือ 257 คน

2) ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น ระดับ 1 – 8 มีจำนวนทั้งหมด 178 คน เมื่อแทนค่าในสูตรดังกล่าว จะได้ขนาดตัวอย่างของข้าราชการที่จะทำการสำรวจในครั้งนี้ คือ 111 คน

3) การเลือกหน่วยตัวอย่างจากประชากร ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานั้นจะใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ปลายปิด (อยู่ในภาคผนวก) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. การออมกับสถาบันการเงิน การออมด้วยการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต การออมโดยการซื้อหลักทรัพย์ การออมโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. การออมเงินโดยการฝากแซร์ การออมโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างระบุในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญต่อการออมที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างระบุในช่องที่ตรงกับระดับความสำคัญต่อการออมที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องนี้ ใช้ข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ทำขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อได้รับการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ทั้งหมดเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 368 คน

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมกรออมได้แก่ บทความ หนังสือ งานวิจัยและแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อมูลปฐมภูมิเพื่อการศึกษาที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) โดยแสดงเป็นตาราง และอธิบายเชิงพรรณนาเปรียบเทียบกับข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการท้องถิ่น ประกอบ
2. วิเคราะห์พฤติกรรมกรออม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) แล้วเปรียบเทียบพฤติกรรมกรออมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยการหาค่าความแตกต่าง (Independent Samples T test) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรออม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยต่างๆ Likert's Scale (Dillon, 1990 : 363-364) การวัดปัจจัยที่มีต่อการออมนั้น เป็นลักษณะคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

ในการศึกษาได้หาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้ในการบรรยายลักษณะของปัจจัยดังกล่าว โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนปัจจัยดังกล่าวจากผู้ตอบแบบสอบถาม ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด¹

ซึ่งเกณฑ์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้เป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การจัดช่วงลำดับคะแนน} &= (\text{คะแนนมากที่สุด} - \text{คะแนนน้อยที่สุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 4.8 \end{aligned}$$

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น หาค่าความแตกต่าง (Independent Samples T test) โดยกำหนดความสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

¹ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2550: 76 – 77) อธิบายว่า ข้อคำถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่าจะต้องกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

4. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการออม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean หรือ \bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) แล้วเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยการหาค่าความแตกต่าง โดยกำหนดความสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5. วิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistics) วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) โดยกำหนดความสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการศึกษาคำวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งสิ้นจำนวน 368 แบบสอบถาม โดยในการวิจัยครั้งนี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยทำการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของการออม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอดังต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์และปัญหาและอุปสรรคของการออมของกลุ่มตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาวุธราชการ และรายได้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 4.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	151	58.75	34	30.63	185	50.27
หญิง	106	41.25	77	69.37	183	49.73
รวม	257	100.00	111	100.00	368	100.00

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งสิ้นมีจำนวน 368 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 185 คน (ร้อยละ 50.27) เป็นเพศหญิง จำนวน 183 คน (ร้อยละ 49.73)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคมีจำนวน 257 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 151 คน (ร้อยละ 58.75) และเป็นเพศหญิงจำนวน 106 คน (ร้อยละ 41.25)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 111 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 77 คน (ร้อยละ 69.37) และเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน (ร้อยละ 30.63)

ตารางที่ 4.2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	31	12.06	26	23.42	57	35.48
26 – 30 ปี	28	10.89	26	23.42	54	34.31
31 – 35 ปี	41	15.95	22	19.82	63	35.77
36- 40 ปี	49	19.07	20	18.02	69	37.09
41 ปีขึ้นไป	108	42.02	17	15.32	125	57.34
รวม	257	100.00	111	100.00	368	100.00

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งสิ้นมีจำนวน 368 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 125 คน (ร้อยละ 57.34) อายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 37.09) อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 63 คน (ร้อยละ 35.77) อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 57 คน (ร้อยละ 35.48) และอายุ ระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 54 คน (ร้อยละ 34.31) ตามลำดับ

โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคมีจำนวน 257 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 108 คน (ร้อยละ 42.02) อายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 19.07) อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 41 คน (ร้อยละ 15.95) อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 12.06) อายุระหว่าง 26 – 30 ปี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 10.89) ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 111 คน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และ 26-30 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 46.84) อายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 19.82) และอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 18.02) และอายุมากกว่า 41 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 15.32) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับ การศึกษา	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวช.	10	3.89	6	5.41	16	4.30
อนุปริญญา	16	6.23	5	4.50	21	5.47
ปริญญาตรี	190	73.93	94	84.68	284	77.20
ปริญญาโท	41	15.95	6	5.41	48	12.80
รวม	257	100.00	111	100.00	368	100.00

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งสิ้นมีจำนวน 368 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 284 คน (ร้อยละ 77.2) การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 48 คน (ร้อยละ 12.80) อนุปริญญา จำนวน 21 คน (ร้อยละ 5.70) และการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.30)

โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคมีจำนวน 257 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 190 คน (ร้อยละ 73.93) การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 41 คน (ร้อยละ 15.95) อนุปริญญา จำนวน 16 คน (ร้อยละ 6.23) และการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.89)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 111 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 94 คน (ร้อยละ 84.68) การศึกษาระดับ ปวช. และระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.41) และการศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 5 คน (ร้อยละ 4.50)

ตารางที่ 4.4 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 7 ปี	49	19.07	54	48.65	103	27.99
8 – 14 ปี	33	12.84	18	16.22	51	13.86
15 – 21 ปี	78	30.35	27	24.32	105	28.53
22 – 28 ปี	55	21.40	10	9.01	65	17.66
มากกว่า 28 ปี	42	16.34	2	1.80	44	11.96
รวม	257	100.00	111	100.00	368	100.00

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้มีจำนวน 368 คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 15 – 21 ปี จำนวน 105 (ร้อยละ 28.53) อายุราชการต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 103 คน (ร้อยละ 27.99) อายุราชการ 22 – 28 ปี จำนวน 65 คน (ร้อยละ 17.66) อายุราชการ 8 – 14 ปี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 13.86) และอายุราชการมากกว่า 28 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 11.96)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคมี จำนวน 257 คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 15 – 21 ปี จำนวน 78 (ร้อยละ 30.35) อายุราชการ 22 – 28 ปี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 21.40) อายุราชการ ต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 19.07) อายุราชการมากกว่า 28 ปี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 16.34) และอายุราชการ 8 – 14 ปี 33 คน (ร้อยละ 12.84)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นมี จำนวน 111 คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 54 คน (ร้อยละ 48.65) อายุราชการ 15 – 21 ปี จำนวน 27 คน (ร้อยละ 24.32) อายุราชการ 8 – 14 ปี จำนวน 18 คน (ร้อยละ 16.22) อายุราชการ 22 – 28 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 9.01) และอายุราชการมากกว่า 28 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.80)

ตารางที่ 4.5 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน (รวมเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ ค่าครองชีพ เงินประจำตำแหน่ง และเงินอย่างอื่นที่ได้รับจากทางราชการ)

รายได้ต่อเดือน	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	28	10.89	33	29.73	61	16.58
10,001 – 20,000 บาท	90	35.02	63	56.76	153	41.58
20,001 – 30,000 บาท	63	24.51	13	11.71	76	20.65
30,001-40,000 บาท	64	24.90	0	0	64	17.39
40,000 บาทขึ้นไป	12	4.67	2	1.80	14	3.80
รวม	257	100.00	111	100.0	368	100.00

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งสิ้นมี จำนวน 368 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 153 คน (ร้อยละ 41.58) รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 76 คน (ร้อยละ 20.63) รายได้ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท จำนวน 64 คน (ร้อยละ 17.39) และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 61 คน (ร้อยละ 16.58) และมีรายได้ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.81) ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างข้าราชการส่วนภูมิภาคมีจำนวน 257 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 90 คน (ร้อยละ 35.02) รายได้ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท จำนวน 64 คน (ร้อยละ 24.90) รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 63 คน (ร้อยละ 24.51) และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 28 คน (ร้อยละ 10.89) ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 111 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 63 คน (ร้อยละ 56.86) รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 33 คน (ร้อยละ 29.73) รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 13 คน (ร้อยละ 11.71) และรายได้ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.80) ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. ออมกับสถาบันการเงิน การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต การซื้อสลากออมสิน ธกส. ออมเงินโดยการฝากแบงค์ และออมเงินโดยการซื้อพันธบัตรอื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) แล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการออมในลักษณะต่างๆ จำแนกตามประเภทข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

พฤติกรรมการออม	ส่วนภูมิภาค				ส่วนท้องถิ่น				ค่าความแตกต่าง	
	มี		ไม่มี		มี		ไม่มี		t	Sig (2-tailed)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	228	88.72	29	11.28	40	36.04	71	63.96	-12.39	0.00*
2. ออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข.	192	74.71	65	25.29	2	2.18	109	100.00	-18.06	0.00*
3. ออมกับสถาบันการเงิน	115	44.75	142	55.25	61	54.95	50	45.05	1.800	0.07
4. ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	85	33.07	172	66.93	32	29.73	78	70.27	-0.64	0.53
5. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินค้ำประกันบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้)	29	11.28	228	88.72	22	19.82	89	80.18	1.33	0.18

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการออมจำแนกตามประเภทข้าราชการ (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	ส่วนภูมิภาค				ส่วนท้องถิ่น				ค่าความแตกต่าง		
	มี		ไม่มี		มี		ไม่มี		t	df	Sig (2-tailed)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
6. ออมเงินโดยการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์	73	28.40	184	71.60	22	19.82	89	80.18	-1.73	366	0.09
7. ออมเงินโดยการฝากแบงก์	24	9.34	233	90.66	18	16.22	93	83.78	2.53	366	0.01**
8. ออมเงินโดยการลงทุนทรัพย์สินอื่นๆ	36	14.00	221	85.99	20	18.02	91	81.98	0.94	190.54	0.35

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 257 คน ส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 228 คน (ร้อยละ 88.72) ออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข. จำนวน 192 คน (ร้อยละ 74.71) ออมกับสถาบันการเงิน จำนวน 115 คน (ร้อยละ 44.75) ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 85 คน (ร้อยละ 33.04) ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. จำนวน 73 คน (ร้อยละ 24.40) ออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) จำนวน 36 คน (ร้อยละ 14.00) ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) จำนวน 29 คน (ร้อยละ 11.28) และออมเงินโดยการฝากแชร์ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 9.34) ตามลำดับ

ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 111 คน ส่วนใหญ่ออมกับสถาบันการเงิน จำนวน 61 คน (ร้อยละ 54.95) ออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 36.04) ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 33 คน (ร้อยละ 29.73) ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) และออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. จำนวน 22 คน (ร้อยละ 19.82) ออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) จำนวน 20 คน (ร้อยละ 18.02) และพฤติกรรมออมเงินโดยการฝากแชร์ จำนวน 18 คน (ร้อยละ 16.22) แต่ปรากฏว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่มีพฤติกรรมการออม โดยการเป็นสมาชิก กบข.

พฤติกรรมการออม โดยการออมกับสถาบันการเงิน การออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต การออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ การออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. การออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนพฤติกรรมการออม โดยการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข. การออมเงินโดยการฝากแชร์ระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เก็บป่วย เก็บไว้ใช้ในยามชรา การศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน เพื่อความมั่นคง ได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ ซึ่งสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการออมในการออมแล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการออมด้านต่างๆของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ส่วนภูมิภาค		ระดับความสำคัญ		ส่วนท้องถิ่น		ระดับความแตกต่าง	
	\bar{x}	SD.	สำคัญ	มาก	\bar{x}	SD.	t	Sig (2-tailed)
1. เก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เก็บป่วย	4.25	0.82	มาก	มาก	4.18	1.04	-0.66	0.52
2. เก็บไว้ใช้ในยามชรา	4.04	1.00	มาก	มาก	3.91	1.04	1.11	0.27
3. การศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน	3.68	1.09	มาก	มาก	3.81	1.20	0.98	0.32
4. เพื่อความมั่นคง	4.02	0.97	มาก	มาก	3.76	1.07	2.25	0.03*
5. ได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ	3.22	1.02	ปานกลาง	ปานกลาง	3.21	1.06	0.12	0.90

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการยอมรับของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ	ส่วนภูมิภาค		ระดับความสำคัญ		ส่วนท้องถิ่น		ระดับความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	ปานกลาง	สำคัญ	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
6. ชื่อสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์	3.15	1.15	ปานกลาง		2.95	1.08	1.54	221.45	0.13
7. เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน	2.58	1.07	ปานกลาง		2.56	1.05	0.14	212.92	0.89
8. การยอมรับในสังคม	2.45	1.19	ปานกลาง		2.00	1.24	3.25	202.1	0.00**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับมากโดยเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เจ็บป่วย ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.25$) ให้ความสำคัญมากกว่า ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=4.18$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.04$) ให้ความสำคัญมากกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.91$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อความมั่นคง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.02$) ให้ความสำคัญมากกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.76$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=3.68$) ให้ความสำคัญน้อยกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.81$)

การให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับปานกลาง โดยเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=3.22$) ให้ความสำคัญมากกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.21$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์ ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=3.15$) ให้ความสำคัญมากกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=2.95$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=2.58$) ให้ความสำคัญมากกว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=2.56$)

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อการยอมรับในสังคม ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=2.45$) ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ข้าราชการท้องถิ่นให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อการยอมรับในสังคม ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.00$)

ปัจจัยเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน/เจ็บป่วย เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน เพื่อได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ เพื่อซื้อสินทรัพย์ เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยเพื่อความมั่นคง และปัจจัยเพื่อการยอมรับในสังคมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ผลการวิเคราะห์และปัญหาและอุปสรรคของการออมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการออม ซึ่งประกอบด้วย การไม่สะดวกในการไปใช้บริการ การให้บริการช้า/ไม่สุภาพ การผลตอบแทนต่ำ มีความเสี่ยงสูง ขาดข้อมูลข่าวสาร และความยุ่งยากสลับซับซ้อน กับพฤติกรรมการออมในลักษณะต่างๆ ได้แก่ ออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. ออมกับสถาบันการเงิน การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต การซื้อสลากออมสิน ธกส. ออมเงินโดยการฝากแชร์ และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละปัญหาและอุปสรรคในการออม แล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.8 ปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		Sig (2-tailed)
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	2.02	1.18	2.19	1.41	1.22	366	0.22
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.94	1.09	1.97	1.30	0.24	366	0.81
ผลตอบแทนต่ำ	2.32	1.16	2.23	1.34	0.62	366	0.54
มีความเสี่ยงสูง	1.84	1.00	1.72	1.13	0.98	366	0.33
ขาดข้อมูลข่าวสาร	2.26	1.19	2.13	1.38	0.87	184	0.39
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	2.00	1.13	2.16	1.37	1.15	366	0.25

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.32$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=2.26$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=2.02$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน($\bar{x}=2.00$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.94$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.23$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ($\bar{x}=2.19$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=2.16$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=2.13$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.97$) และมีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.72$)

ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 ปัญหาและอุปสรรคการออมในการออมเงินกับ กบข.

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	2.09	1.37	0.73	1.33	8.929	215.0	0.00**
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.88	1.13	0.65	1.17	9.38	203.24	0.00**
ผลตอบแทนต่ำ	2.39	1.44	0.71	1.27	11.16	234.51	0.00**
มีความเสี่ยงสูง	1.93	1.19	0.69	1.24	8.91	200.35	0.00**
ขาดข้อมูลข่าวสาร	2.30	1.32	0.77	1.41	9.73	197.02	0.00**
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	2.19	1.31	0.90	1.57	8.09	365	0.00**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการออมเงินกับ กบข. โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการออมเงินกับ กบข. ด้านผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.39$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=2.30$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=2.19$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=2.09$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.93$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.88$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการออมเงินกับ กบข. ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=0.90$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=0.77$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=0.73$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=0.71$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=0.69$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=0.65$)

ปัญหาและอุปสรรคการออมในการออมเงินกับ กบข. ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.48	1.29	1.95	1.41	2.96	193.12	0.00**
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.46	1.32	1.95	1.47	3.06	190.68	0.00**
ผลตอบแทนต่ำ	1.91	1.68	2.39	1.72	2.48	204.31	0.01**
มีความเสี่ยงสูง	1.44	1.27	1.99	1.41	3.57	190.49	0.00**
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.67	1.49	2.13	1.48	2.68	209.61	0.01**
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.44	1.33	1.90	1.39	2.94	200.30	0.01**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมปัญหาในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน ด้านผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.91$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.67$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.48$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.46$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.44$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.44$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมปัญหาในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน ด้านผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.39$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=2.13$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.99$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.95$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.95$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.90$)

ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.91	1.62	2.17	1.62	1.42	208.33	0.16
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.70	1.45	1.97	1.46	1.67	208.04	0.10
ผลตอบแทนต่ำ	1.94	1.64	2.12	1.54	1.01	222.27	0.32
มีความเสี่ยงสูง	1.90	1.61	2.17	1.58	1.48	211.46	0.14
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.98	1.65	2.24	1.64	1.43	210.55	0.15
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.88	1.68	2.18	0.64	1.59	213.95	0.11

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต จากการขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.98$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.94$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.91$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.88$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.90$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.70$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต จากการขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=2.24$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=2.18$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=2.17$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=2.17$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.12$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.97$)

ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสารด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคั่ง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้)

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.30	1.696	1.00	1.543	1.60	366	0.11
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.05	1.421	0.89	1.337	1.03	366	0.31
ผลตอบแทนต่ำ	1.16	1.530	0.98	1.440	1.06	366	0.29
มีความเสี่ยงสูง	1.05	1.445	1.00	1.514	0.30	200.28	0.77
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.31	1.715	1.11	1.637	1.04	366	0.30
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.28	1.625	1.18	1.701	0.53	204.29	0.59

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.31$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.30$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.28$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.16$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.05$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.05$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออม ในการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.18$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.11$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.00$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.00$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.16$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.05$)

ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อหลักทรัพย์ ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อสลากออมสิน ธกส.

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.50	1.50	1.19	1.41	1.89	220.64	0.06
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.42	1.42	1.13	1.34	1.83	366	0.07
ผลตอบแทนต่ำ	1.57	1.52	1.27	1.48	1.76	214.34	0.08
มีความเสี่ยงสูง	1.27	1.31	1.21	1.43	0.41	193.11	0.68
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.45	1.47	1.26	1.46	1.14	209.45	0.25
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.26	1.38	1.31	1.56	0.25	188.14	0.80

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อสลากออมสิน ธกส. โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อสลากออมสิน ธกส. ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.57$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.50$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.45$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.42$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.27$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.26$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อสลากออมสิน ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.31$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.27$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.26$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.21$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.19$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.13$)

ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อสลากออมสิน ธกส. ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากแชร

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.26	1.59	1.33	1.56	0.39	213.27	0.70
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.14	1.45	1.32	1.53	1.08	199.19	0.28
ผลตอบแทนต่ำ	1.23	1.55	1.47	1.74	1.33	366	0.19
มีความเสี่ยงสูง	1.68	2.04	1.54	1.85	0.63	366	0.53
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.44	1.82	1.37	1.65	0.37	366	0.71
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.22	1.59	1.40	1.81	0.93	363	0.36

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากแชร์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมในการฝากแชร์ ด้านมีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.68$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.44$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.26$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.23$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.22$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.14$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออม ปัญหาในการฝากแชร์ ด้านมีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.54$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.47$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.40$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.37$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.33$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.68$)

ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านปัญหาในการซื้อสลากออมสิน ชกส. ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านการซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ

ปัญหาการออม	ส่วนภูมิภาค		ส่วนท้องถิ่น		ค่าความแตกต่าง		
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.	t	df	Sig (2-tailed)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ	1.35	1.64	1.33	1.67	0.09	205.17	0.93
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ	1.18	1.46	1.17	1.45	0.07	366	0.94
ผลตอบแทนต่ำ	1.27	1.59	1.27	1.57	0.01	210.56	0.99
มีความเสี่ยงสูง	1.31	1.59	1.26	1.60	0.28	207.37	0.78
ขาดข้อมูลข่าวสาร	1.43	1.74	1.29	1.63	0.28	207.37	0.78
ยุ่งยากสลับซับซ้อน	1.38	1.68	1.44	1.77	0.33	366	0.74

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการออมด้านการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ โดยการเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ

ข้าราชการส่วนภูมิภาค มีปัญหาและอุปสรรคการออมด้านการซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.29$) ยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.44$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.33$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.26$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.27$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.17$)

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมด้านการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.44$) ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{x}=1.33$) ผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.27$) มีความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.26$) ขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.29$) ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.17$)

ปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านการซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ ด้านความไม่สะดวกในการไปใช้บริการ ด้านการให้บริการช้า/ไม่สุภาพ ด้านผลตอบแทนต่ำ ด้านความเสี่ยงสูง ด้านการขาดข้อมูลข่าวสาร ด้านความยุ่งยากสลับซับซ้อนของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติอนุमान โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Anova) และทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมกับปัจจัยส่วนบุคคลของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทีทดสอบหรือเอฟเทสต์ (T-test or F-test) แล้วเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือ ข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการท้องถิ่น

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

	ส่วนภูมิภาค			ส่วนท้องถิ่น		
	t	df	Sig. (2-tailed)	t	df	Sig. (2-tailed)
พฤติกรรมการออม						
1. ออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	0.42	255	0.68	0.5	109	0.46
2. ออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข.	-2.59	255	0.01**	-1.96	109	0.05*
3. ออมกับสถาบันการเงิน	-0.65	255	0.52	-0.50	109	0.62
4. ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	-2.99	255	0.00**	0.15	109	0.88
5. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินค้ำประกัน พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้)	1.19	255	0.24	-0.89	109	0.37

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างข้ามภาคตามเพศ (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการออม	ส่วนภูมิภาค			ส่วนท้องถิ่น		
	t	df	Sig. (2-tailed)	t	df	Sig. (2-tailed)
6. ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส.	-3.11	255	0.00**	-2.23	109	0.03*
7. ออมเงินโดยการฝากแบงก์	-5.05	255	0.00**	-0.07	109	0.95
8. ออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ)	-.78	255	0.43	0.75	109	0.46

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงิน โดยการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน รกส. และพฤติกรรมการออมเงินโดยการฝากแชร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรมการออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ออมกับสถาบันการเงิน ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) และพฤติกรรมการออมโดยการซื้อ สินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการซื้อสลาก ออมสิน รกส. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรมการออมโดยการ ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข. ออมกับสถาบันการเงิน ออมเงิน ด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) ออมเงินโดยการฝากแชร์ และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้น บริษัท ฯลฯ) ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมออม	ข้าราชการส่วนภูมิภาค		ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	
	F	P-value	F	P-value
1. การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	5.63	0.00**	4.22	0.00**
2. การเป็นสมาชิก กบข.	1.89	0.11	0.22	0.29
3. สถาบันการเงิน	3.52	0.00**	1.83	0.13
4. การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	0.69	0.60	0.95	0.44
5. ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์	6.17	0.00**	0.65	0.63
6. ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.	0.76	0.55	0.49	0.75
7. ออมเงิน โดยการฝากแชร์	13.63	0.00**	0.85	0.50
8. ออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ	1.45	0.22	1.29	0.28

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามอายุ พบว่า อายุที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงินโดย
การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงิน ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ และออมเงินโดย
การฝากแชร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรมออมโดยการ
การเป็นสมาชิก กบข. การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.
และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออมเงินโดยการซื้อหุ้น
สหกรณ์ออมทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรมออม
การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต
ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. ออมเงินโดยการฝากแชร์
และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมออม	ข้าราชการส่วนภูมิภาค		ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	
	F	P-value	F	P-value
1. การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	3.09	0.03*	0.35	0.79
2. การเป็นสมาชิก กบข.	4.04	0.01**	0.46	0.71
3. สถาบันการเงิน	5.26	0.00**	2.34	0.08
4. การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	1.51	0.21	5.13	0.00**
5. ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์	3.65	0.01**	0.54	0.66
6. ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.	1.82	0.15	0.54	0.66
7. ออมเงิน โดยการฝากแชร์	2.41	0.07	0.44	0.72
8. ออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ	1.01	0.39	0.46	0.71

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรม
การออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการการเป็นสมาชิก กบข. สถาบัน
การเงิน และออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
ส่วนพฤติกรรมการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. ออมเงิน
โดยการฝากแชร์ และออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออมโดยการ
ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรม
การออม โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน การซื้อ
กรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.
ออมเงินโดยการฝากแชร์ และออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมออม	ข้าราชการส่วนภูมิภาค		ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	
	F	P-value	F	P-value
1. การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	8.02	0.00*	3.35	0.01*
2. การเป็นสมาชิก กบข.	4.56	0.00*	0.62	0.60
3. สถาบันการเงิน	1.36	0.25	2.15	0.08
4. การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	1.86	0.12	3.96	0.01*
5. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์	10.72	0.00	1.12	0.35
6. ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.	2.49	0.04	0.66	0.62
7. ออมเงินโดยการฝากแชร์	8.17	0.00	0.60	0.66
8. ออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ	1.74	0.14	0.68	0.61

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามอายุราชการ พบว่า อายุราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรม
การออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการเป็นสมาชิก กบข. การออมกับ
สถาบันการเงิน และออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 ส่วนพฤติกรรมการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. ออม
เงินโดยการฝากแชร์ และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05

อายุราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการ
ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน พฤติกรรม
การออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การเป็นสมาชิก กบข. การออมกับสถาบันการเงิน
การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน
ธ.ก.ส. ออมเงินโดยการฝากแชร์ และออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

พฤติกรรมออม	ข้าราชการส่วนภูมิภาค		ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	
	F	P-value	F	P-value
1. การซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	4.76	0.00**	14.81	0.00**
2. การเป็นสมาชิก กบข.	6.03	0.00**	3.93	0.00**
3. สถาบันการเงิน	0.83	0.51	1.15	0.33
4. การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต	8.90	0.00**	4.59	0.00**
5. ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์	1.74	0.14	1.02	0.40
6. ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส.	1.76	0.14	2.33	0.06
7. ออมเงิน โดยการฝากแชร์	3.57	0.01**	4.63	0.00**
8. ออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ	0.60	0.66	0.43	0.80

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มี
พฤติกรรมออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการการเป็นสมาชิก กบข.
ออมเงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. และออมเงินโดยการฝาก
แชร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถาบันการเงิน ออมเงินโดยการฝาก
แชร์ และออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้ต่อเดือนราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม
โดยการออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์และการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพฤติกรรมการเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน ออม
เงิน โดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงิน โดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. ออมเงินโดยการฝากแชร์ และ
ออมเงิน โดยการซื้อสินทรัพย์อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา โดยศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกลุ่ม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอสรุปผลการวิจัยออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่ 5 ทดสอบสมมติฐาน

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

(ตัวอย่างรวม 368 คน แยกเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคมีจำนวน 257 คน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 111 คน)

1) ปัจจัยทางด้านเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 368 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 50.27) เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 58.75) แต่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 69.37)

2) อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 368 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 57.34) เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 257 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 42.02) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 111 คน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี (ร้อยละ 46.84)

3) ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 77.2) เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73.93) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเช่นกัน (ร้อยละ 84.68)

4) อายุราชการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุราชการ 15 – 21 ปี (ร้อยละ 28.53) เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีอายุราชการ 15 – 21 ปี (ร้อยละ 30.35) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีอายุราชการต่ำกว่า 7 ปี (ร้อยละ 48.65)

5) รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท (ร้อยละ 41.58) เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างข้าราชการส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 35.02) ส่วนกลุ่มตัวอย่างข้าราชการส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาทเช่นกัน (ร้อยละ 56.86)

5.1.2 พฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีการออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ (ร้อยละ 88.72) แต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมส่วนใหญ่ ออมกับสถาบันการเงิน (ร้อยละ 54.95)

ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออม โดยการออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมเงินโดยการเป็นสมาชิกกบข. การออมเงินโดยการฝาก แชร้ แตกต่างกัน

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เจ็บป่วย ในส่วนของข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.25$) ให้ความสำคัญมากกว่าส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=4.18$) ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.04$) ให้ความสำคัญมากกว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.91$) ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อความมั่นคง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=4.02$) ให้ความสำคัญมากกว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.76$) ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน ข้าราชการส่วนภูมิภาค ($\bar{x}=3.68$) ให้ความสำคัญน้อยกว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.81$)

ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อความมั่นคงและเพื่อการยอมรับในสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จากการออมแต่ละประเภท ดังนี้คือ

1) การออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่า ข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออมในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์โดยส่วนใหญ่จากการได้รับผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.32$) ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคการออม ในประเด็นเดียวกัน ($\bar{x}=2.23$)

2) การออมโดยการออมเงินกับ กบข. พบว่า ข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออมในการออมเงินกับ กบข. โดยส่วนใหญ่มีปัญหาจากด้านผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=2.39$) แต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมเงินกับ กบข. เนื่องจากการประสบปัญหายุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=2.90$)

3) การออมโดยการฝากเงินกับสถาบันการเงิน พบว่า ข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม ด้านการฝากเงินกับสถาบันการเงินเนื่องจากผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.91$) ทั้งนี้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากปัจจัยเดียวกัน ($\bar{x}=2.39$)

4) การออมโดยการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต พบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม จากการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต เนื่องจากขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.98$) ซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคในลักษณะเดียวกัน ($\bar{x}=2.24$)

5) การออมโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) พบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม จากการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) เนื่องจากขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.31$) ซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมจากการซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าว เนื่องจากยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.18$)

6) การออมโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. พบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม จากการซื้อสลากออมสิน ธกส. เนื่องจากผลตอบแทนต่ำ ($\bar{x}=1.57$)) ซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมจากการซื้อสลากออมสิน ธกส. จากความยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.31$)

7) การออมโดยการฝากแชร์ พบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม จากการฝากแชร์ เนื่องจากความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.68$) ซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคในประเด็นเดียวกัน เนื่องจาก ความเสี่ยงสูง ($\bar{x}=1.54$)

8) การออมโดยการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ พบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคมีปัญหาและอุปสรรคการออม จากการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ เนื่องจากขาดข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x}=1.29$) ซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาและอุปสรรคการออมจากการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ เนื่องจากยุ่งยากสลับซับซ้อน ($\bar{x}=1.44$)

ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมการออม โดยการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมเงินโดยการเป็นสมาชิกกบข. การออมเงินโดยการฝากแชร์แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.1.5 ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค

1.3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

1.3.3 พฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคแตกต่างจากพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมออมโดยเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

1) เพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงิน โดยการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. และการออมเงินโดยการฝากแชร์ ที่แตกต่างกัน และเพศที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม โดยการซื้อสลากออมสิน ธกส.แตกต่างกัน

2) อายุ พบว่า อายุที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงิน ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ และออมเงินโดยการฝากแชร์ ที่แตกต่างกันอย่าง อายุที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่แตกต่างกัน

3) ระดับการศึกษา พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน และออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ที่แตกต่างกัน การศึกษาที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม โดยการซื้อหลักทรัพย์ ที่แตกต่างกัน

4) อายุราชการ พบว่า อายุราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน และออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ที่แตกต่างกันและอายุราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม โดยการ ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกัน

5) รายได้ พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. และออมเงินโดยการฝากแชร์ ที่แตกต่างกัน และรายได้ที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมออม โดยการออมเงิน โดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ และการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา โดยศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาค และข้าราชการส่วนท้องถิ่น สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และสมมติฐานการวิจัย โดยนำมาอภิปรายผลการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 พฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วน

ท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ แล้วเปรียบเทียบ พฤติกรรมการออมระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของธำรงค์ศักดิ์ คิมงคล (2545) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ข้าราชการนิยมออมทรัพย์ ด้วยการฝากเงินไว้กับ ธนาคารพาณิชย์ ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือเก็บไว้เป็นเงินสด

5.2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ไทยอุตสาหะ, วลัยลักษณ์ อัดตะนันท์ (2531) ที่ศึกษาการเร่ง การออมของครัวเรือนในประเทศ พบว่า สาเหตุของการออมมีหลายประการ ดังนี้ เพื่อไว้ใช้จ่าย ในยามฉุกเฉิน เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา เพื่อใช้จ่ายในยามชรา และสอดคล้องงานวิจัยของ ธำรงค์ศักดิ์ คิมงคล(2545) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของข้าราชการในสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออม เพื่อเก็บไว้ในยาม เจ็บป่วยและฉุกเฉิน

5.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาค และ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบระหว่าง ข้าราชการส่วนภูมิภาคกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น

การออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เหตุผลในการออมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความมั่นคง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ผลตอบแทนดี ตามลำดับ

การออมโดยการออมเงินกับ กบข. สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

เหตุผลในการออมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความมั่นคง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ผลตอบแทนดี ตามลำดับ

การออมโดยการฝากเงินกับสถาบันการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ โรจน์ธำรงค์ (2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมถูกกำหนดจาก ความสะดวกในการออม และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ เภาวิจิตร ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เหตุผลในการออมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความมั่นคง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ผลตอบแทนดี ตามลำดับ

การออมโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคั่ง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) สอดคล้องกับแนวคิดของโสภณ โรจน์ธำรงค์(2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมถูกกำหนดจาก ความสะดวกในการออม

การออมโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชากร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เหตุผลในการออมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความมั่นคง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ผลตอบแทนดี ตามลำดับ

การออมโดยการฝากแชร์ สอดคล้องกับทฤษฎีของโทบิน กล่าวถึง ระดับความเสี่ยง และระดับผลตอบแทน คือ ระดับความเสี่ยงและระดับผลตอบแทนมีผลต่อการเลือกถือสินทรัพย์ คนจะออมเพิ่มขึ้นถ้าความเสี่ยงในการออมนั้นต่ำ หรือได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น

การออมโดยการซื้อสินทรัพย์ต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ โสภณ โรจน์ธำรงค์ (2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมถูกกำหนดจากความสะดวกในการออม

5.2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันระหว่างข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

เพศที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. และพฤติกรรมการออมเงินโดยการฝากแชร์ที่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมการออมโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรดา อดุย์วัฒนกุล (2549) ที่ศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือน และพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศแตกต่างกัน มีปริมาณการออมภาคครัวเรือนมากที่สุด ทั้งนี้ในเพศชาย ในขณะที่เพศหญิง จะมีปริมาณการการออมภาคครัวเรือนมากที่สุด คือ 2,001 – 4,000 บาท

อายุที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงิน ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ และออมเงินโดยการฝากแชร์ ที่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรดา อดุย์วัฒนกุล (2549) ที่ศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนมีอายุแตกต่างกัน มีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่ต่างกัน

การศึกษาที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการการเป็นสมาชิก กบข. สถาบันการเงิน และออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการซื้อหลักทรัพย์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรดา อดุย์วัฒนกุล (2549) ที่ศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมที่ต่างกัน

อายุราชการที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. และออมเงินโดยการฝากแชร์ ที่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ และการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายได้ที่แตกต่างกันของข้าราชการส่วนภูมิภาค มีพฤติกรรมการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ การออมโดยการการเป็นสมาชิก กบข. ออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธ.ก.ส. และออมเงินโดยการฝากแชร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมการออมโดยการออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์และการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการออมของเคนส์ โดยเคนส์มีความเห็นว่ารายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายได้จริง หรือรายได้ที่ครัวเรือนได้รับหลังหักด้วยภาษีเงินได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดการบริโภคและการออมที่แท้จริง และงานวิจัยของงานวิจัยของรดา อดุย์วัฒนกุล (2549) ที่ศึกษา ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ พบว่า รายได้ประจำ มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน ในทิศทางบวก กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้ประจำของครัวเรือนเพิ่มขึ้น จะมีปริมาณการออมภาคครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพังงา ข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เจ็บป่วย และการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดตั้งสถาบันการออมให้กับข้าราชการดังกล่าว เช่น โดยการจัดตั้งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือกองทุนช่วยเหลือที่ให้ความสำคัญกับการให้บริการในการใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินกับข้าราชการ และควรเพิ่มความมั่นคงในการเก็บออมเพื่อใช้ในยามชรามากขึ้น หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการให้บริการในการใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินกับข้าราชการ รูปแบบสหกรณ์ หรือกองทุนช่วยเหลือ และควรเพิ่มความมั่นคงในการเก็บออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราเพิ่มมากขึ้น

2. สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการออมซึ่งพบว่าข้าราชการส่วนภูมิภาคโดยส่วนใหญ่มีปัญหาการออมในเรื่องผลตอบแทนต่ำ ดังนั้น สถาบันการเงินหรือหน่วยงานระดมเงินฝากทั้งหลายสามารถจูงใจข้าราชการกลุ่มนี้ได้โดยการเสนอแนวทางการออมที่มีรูปแบบการให้ผลตอบแทนที่สูง สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีปัญหาการออมในเรื่องความยุ่งยาก สลับซับซ้อน ดังนั้นสถาบันการเงินหรือหน่วยงานระดมเงินฝากทั้งหลาย ควรให้ความสำคัญในเรื่องการให้บริการ มีการให้คำแนะนำที่เข้าใจง่าย ตลอดจนบริการนอกสถานที่โดยการเข้าถึงข้าราชการกลุ่มนี้โดยตรง

3. ส่วนพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการในกรณีของพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการส่วนภูมิภาค พบว่าส่วนใหญ่มีการออมโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ควรมีรูปแบบการออมที่มีความหลากหลาย ให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น เพื่อจูงใจข้าราชการกลุ่มนี้มีการออมเงินที่เพิ่มขึ้น สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมกรรมการออม โดยออมกับสถาบันการเงิน เนื่องจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าความสะดวกในการใช้บริการและมีความมั่นคง ดังนั้น สถาบันการเงินควรส่งเสริมการออมกับข้าราชการกลุ่มนี้ โดยการจัดโครงการพิเศษต่างๆ แก่ข้าราชการและมีบริการรับฝากเงินถึงสถานที่ทำงาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เรื่องความมั่นคงของสถาบันการเงินและสถาบันคุ้มครองเงินฝาก เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้ผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมกรรมการออม โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการประเภทอื่น ๆ ด้วย
2. เนื่องจากการศึกษาครั้งเฉพาะเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพังงา ในการศึกษาครั้งดำเนินการต่อไปควรขยายขอบเขตออกไปอีก เช่น อาจศึกษาทั้งจังหวัดพังงา หรือเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆด้วย

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล พิมพ์ครั้งที่ 11
กรุงเทพมหานคร บริษัทธรรมสาร จำกัด 2551
- เก่งกิจ กิติเรียงลาภและวรวิทย์ เจริญเลิศ (2552) การสัมมนาเรื่องการสร้างสังคมสวัสดิการเพื่อ
คุณภาพชีวิต 14 กุมภาพันธ์ 2552 ศูนย์เกษตรกรรมสารภี เชียงใหม่
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร
บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์ จำกัด 2550
- ธำรงค์ศักดิ์ ตีมงคล (2545) “การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการในสำนักงาน
ปลัดกระทรวงกลาโหม”
- นันทวัน อันตรเสน.(2522) สถาบันการเงินภายในประเทศ.พิมพ์ครั้งที่8.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- ปณิดา มนตรี (2547) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย”
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม.(สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ผู้จัดการออนไลน์ (2550) “ข้าราชการช่วย กรมบัญชีกลางเชือด 1 ก.ค.เบิกได้แค่ 80%ค่ารักษา” ค้น
คืนวันที่ 5 เมษายน 2552 จาก <http://www.manager.co.th>
- พนารัตน์ วงศ์คุณาศานติ (2540) “ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนไทย ในระหว่างปี
พ.ศ. 2528 – พ.ศ. 2537 ”
- ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนชนในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549) “ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาค
ครัวเรือน” สารนิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิทยา ปิ่นทอง(2549) ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค.นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิไลลักษณ์ ไทยอุดมสาร, วลัยลักษณ์ อัดตะนันท์ (2531) “การเร่งการออมของครัวเรือนใน
ประเทศ” สารนิพนธ์ ศศ.ม. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุธิดา เทียนมนัส.(2538)การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์:สหกรณ์
ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์).
กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร

โสภณ ไร่ธารรงค์ (2528) “พฤติกรรมการณ์ของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Branson, William H. *Macroeconomic Theory and Policy*. New York : Harper & Row, Publishers, Inc., 1972.

Keynes, John Maynard. *The General Theory of Employment, Interest and Money*, London : Macmillan, 1936.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวธาริน รัตนโนชา
วัน เดือน ปี	18 เมษายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	จบปริญญาตรี ศ.ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
สถานที่ทำงาน	สำนักงานคลังจังหวัดพังงา อำเภอเมือง จังหวัดพังงา
ตำแหน่ง	นักวิชาการคลังปฏิบัติการ

ภาคผนวก

ชุดที่

--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

แบบสอบถามประกอบไปด้วย 4 ตอน ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออม
- ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออม
- ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการออม

ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานตามความเป็นจริง พังงา และขอชี้แจงว่าข้อมูลของท่านในครั้งนี้จะถูกนำไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น ซึ่งในการนำข้อมูลไปใช้ไม่ได้ระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม จึงไม่กระทบต่อผู้ตอบ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลอื่นใดติดตามมา จึงขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามความจริงหรือตรงกับความรู้สึกของตัวท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ได้ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวธาริน รัตนโนชา)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้แสดงเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าคำตอบที่ท่านต้องการหรือเขียนคำตอบในช่องว่าง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 30 ปี 2. 31 – 40 ปี
 3. 41 – 50 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 2. อนุปริญญา/ปวศ.
 3. ปริญญาตรี 4. ปริญญาโท
 5. สูงกว่าปริญญาโท

4. อายุราชการ

1. ต่ำกว่า 7 ปี 2. 8 – 14 ปี
 3. 15 – 21 ปี 4. 22 – 28 ปี
 5. มากกว่า 28 ปี

5. รายได้ต่อเดือน (รวมเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพ เงินประจำตำแหน่ง และเงินอย่างอื่นที่ได้รับจาก

ทางราชการ)

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท
 2. 10,001 – 20,000 บาท
 3. มากกว่า 20,000 บาท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

6. ท่านออมเงินโดยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือไม่

ไม่มี มี

7. ท่านออมเงินโดยการเป็นสมาชิก กบข. หรือไม่

ไม่มี มี

8. ท่านมีเงินออมกับสถาบันการเงินหรือไม่

ไม่มี มี

9. ท่านออมเงินด้วยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตหรือไม่

ไม่มี มี

10. ท่านออมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้) หรือไม่

ไม่มี มี

11. ท่านออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ธกส. หรือไม่

ไม่มี มี

12. ท่านออมเงินโดยการฝากแชร์ หรือไม่

ไม่มี มี

13. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ (เช่น ทองคำ ที่ดิน หุ้นบริษัท ฯลฯ) หรือไม่

ไม่มี มี

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้มีความสำคัญต่อการออมของท่านอย่างไร

เหตุผลการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14. เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน / เจ็บป่วย					
15. เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชรา					
16. เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน					
17. เพื่อความมั่นคง					
18. ได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ					
19. เพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน รถยนต์					

เหตุผลการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
20. เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน					
21. เพื่อการยอมรับในสังคม					

ตอนที่ 4 ปัญหาที่ท่านประสบเกี่ยวกับการออมในปัจจุบัน (เฉพาะรูปแบบการออมที่ท่านมี)

ท่านคิดว่าปัญหาต่อไปนี้มีระดับความสำคัญต่อการออมแต่ละรูปแบบของท่านอย่างไร

14. ปัญหาในการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

15. ปัญหาในการออมเงินกับ กบข.

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

16. ปัญหาในการฝากเงินกับสถาบันการเงิน

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

17. ปัญหาในการซื้อกรมธรรม์จากบริษัทประกันชีวิต

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

18. ปัญหาในการซื้อหลักทรัพย์ (ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้)

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

19. ปัญหาในการซื้อสลากออมสิน ธกส.

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

20. ปัญหาในการฝากแชร์

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					

21. ปัญหาในการซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ

ปัญหาการออม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ไม่สะดวกในการไปใช้บริการ					
ให้บริการช้า/ไม่สุภาพ					
ผลตอบแทนต่ำ					
มีความเสี่ยงสูง					
ขาดข้อมูลข่าวสาร					
ยุ่งยากสลับซับซ้อน					